G‘AFUR G‘ULOM ASARLARIDA BOLALAR OBRAZINING BADIIY VA DIDAKTIK TALQINI

(!0-may G’.G’ulom tavalludiga bag’ishlab)

Babakulova Aziza Xalimovna

Qashqadaryo viloyati Qarshi shahar Osiyo texnologiyalari

universiteti 1-bosqich magistranti

Doi: https://doi.org/10.5281/zenodo.20131427

O‘zbek adabiyotida bolalar mavzusi va ularning badiiy ifodasi muhim yo‘nalishlardan biri hisoblanadi. Bu borada G‘afur G‘ulom ijodi alohida o‘rin tutadi. Yozuvchi bolalar obrazini faqat badiiy timsol sifatida emas, balki tarbiyaviy va didaktik vosita sifatida ham yuksak mahorat bilan yoritgan.

G‘afur G‘ulom asarlarida bolalar obrazi jonli, tabiiy va hayotiy tasvirlanadi. Ular ko‘pincha sho‘x, qiziquvchan, samimiy va hayotga intiluvchan qilib beriladi. Yozuvchi bolalik dunyosini real hayot bilan uyg‘unlashtirib tasvirlaydi.

Masalan, “Shum bola” asarida bosh qahramon obrazi orqali bolalikning erkinligi, sho‘xligi va hayotiy tajriba orqali ulg‘ayish jarayoni ko‘rsatiladi.

Yozuvchining bolalar obrazlari faqat tasviriy emas, balki chuqur tarbiyaviy ahamiyatga ega. Ular orqali:

halollik,

mehnatsevarlik,

insonparvarlik,

rostgo‘ylik kabi fazilatlar targ‘ib qilinadi.

Bolalar qahramonlari ko‘pincha turli sinovlar orqali to‘g‘ri yo‘lni tanlashga o‘rgatiladi.

G‘afur G‘ulom bolalar obrazini idealizatsiya qilmaydi, balki ularni hayotdagi kabi kamchiliklari bilan birga tasvirlaydi. Bu esa asarlarning ta’sirchanligini oshiradi va o‘quvchini real hayotga yaqinlashtiradi.

Yozuvchi bolalar obrazlari orqali jamiyatdagi ijtimoiy muammolarni ham yoritadi. Ayniqsa, yetimlik, qashshoqlik va urush yillari ta’siri bolalar hayotida aks ettiriladi. Bu esa asarlarga ijtimoiy-falsafiy chuqurlik beradi.

G‘afur G‘ulom ijodida bolalar obrazlari badiiy va didaktik jihatdan yuksak darajada ishlangan. Ular orqali yozuvchi nafaqat bolalik dunyosini tasvirlaydi, balki yosh avlodni ma’naviy-axloqiy jihatdan tarbiyalashga xizmat qiladi. Shu bois G‘afur G‘ulom bolalar adabiyotining yirik namoyandalaridan biri sifatida e’tirof etiladi.